

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felirata szerkesztő háborús írásai és szerkesztői felirata: **PURJESZ M. R.**

Szerkesztőség és kiadóiroda: **Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN: **Nyolcz óra 14 korona, Negyed óra 3 kor. 50, Fél óra 7 „, Egy óra 1 „ 20**

Nagy harc Orosz- Lengyelországban.

Verik az oroszot a Kárpátokban. Menekülnek az oroszok Magyarországból.

Dacára a téli melegek időjárásnak Orosz Lengyelországban nagy harcok folynak, melyet a szövetséges hadak a legnagyobb dicsőséggel vívnak minden vonalon.

Nem kisebb azonban az a dicsőség sem, melyet vitéz seregeink a Kárpátokban vívtak az oroszok fölött. Lassanként megtisztítják az oroszoktól — az elűzött vidéket. Az oroszok okulva legutóbbi nagy és véres veszteségeiken rendellen futásban menekülnek ki az országból.

Szomorú a helyzete Bukovinában az oroszoknak. E harcok után a vereséget-erőszak után szenvedtek és itt is kezdenek visszavonulni.

Mai hírsink a következők:

Höfer jelentése.

Az ellenségtől immár a Nagyságy völgyét is megtiltották. Az ellenség, amely ebben a völgyben az Ökörmezőtől északra fekvő területig nagyobb erővel nyomult elő, tegnap utolsó, jól megerősített állásait kénytelen volt feladni. Teronyát elfoglaltuk és az üldözésben Wyszkowig jutottunk, ahol a harc az ellenséges utóvédok ellen újból megkezdődött. A Vezérszállásról északra fekvő magaslatokon és Volócnaán az oroszok nagyobb erővel harcbevetésével megégyeztet megkísérelték, hogy elvesztett löhadállásukat visszanyerjék, de visszavetettük őket és eközben 700 foglyot és 5 gépfegyvert veszítették.

A kárpáti arcvonal többi részén a helyzet lényegesen nem változott. A Nagyságy völgyétől keletre nyugalom van.

Nyugat-Galiciában és Lengyelországban tűzrégi harcok és kisebb akciók folynak.

Höfer, altábornagy, a vezérkari főnök helyettese.

Uj orosz haditerv.

Bécs, jan. 30.

Az orosz haditudósítók és katonai szakírók, mintha csak utaltatást

kapnak volna, egyértelműen az orosz hadvezetőség új, grandiózus haditerveivel foglalkoznak. Ez az új haditerv a harcok színterén páratlan, nem is sejtett színjátékokat fog a világ elé tárni. A hadsereg hivatalos lapja azt írja, hogy az orosz hadvezetőség a lengyel harcok után lemondott a lövészárak háború rendszeréről és ehhez a stratégiához folyamodott, hogy minden erejét a harcra vízi és lufnyomó tömegével fogja az ellenséget letiporolni.

A Rjeca írja: Az orosz vezérkar új terve annyira gúszál, hogy sikerében szíve kétkedni kell. De az orosz lovasság olyan főlányos és olyan egyszerű állapotban van, hogy csak minden jót várhatunk tőle.

Az orosz haditudósítók abban a végeredményben állapodnak meg, hogy az új haditerv feltartóztatlan offenzívát jelent, amelyet legalább hat hónapig lehet folytatni. Az is egyértelmű vélemény az orosz haditudósítók jelentéseiben, hogy a keletporoszországi határon a legközelebbi időben beláthatatlan fontosságú események lesznek.

Mindemel az szemben — írják — elenyésző csekélység a varadi helyzet. Bagalicsoff herceg, Varad főhercegének új manifesztumot bocsátott ki a lakossághoz, a melyben nyugalomra int és szigorú megtorlással fenyegetik, ha a lármás tüntetések, amelyek az utóbbi napokban megisméltódtak, el nem maradnak. Egyidejűleg közölte is, hogy az ország egyhízlására Varad ismét 100 millió rubel kölcsönt fog kibocsátani.

Harcok a Dunajecnél

Bécs, jan. 30.

A Newyork Herald péntek kiadása közli kiküldött tudósítójának jelentését a keleti harcterről. E szerint a szövetségesek Neu Sandec és Bochnia körül hatalmas csapatteket vontak össze, hogy elháríthassák az orosz sereg támadását. Az oroszok egészen Tarnowig hátráltak az osztrák-magyar tűzréseinek igazán vitéz ágyútüze elől, a mely miatt a kozákok igen nagy veszteségeket szenvedtek. A Pilica

mellett is heves átközetek vannak az oroszok és a szövetségesek között. Az oroszoknak sikerült Racala és Wlaczegowa között megvenni lábukat. Varadól északnyugatra a német offenzíva tovább tart. Az oroszok szikósan állanak ellent.

Az oroszok visszavonulása Bukovinában.

Bukarest, jan. 30.

A román határról, Mamornicából és Burdujeniből érkező jelentések szerint az oroszoknak az a törekvése, hogy a Kárpátok erdélyi szorosait elfoglalhassák, végleg megkínosítottnak tekinthető. Többszörös rendkívüli veszteségekkel járó kísérletezések után az oroszok meghátráltak a visszavonulásra. Az orosz hadbiztonság mártban van Csernevic felé. Nap nap után érkeznek ugyan megerősítések, de a jakobinai vereség után az új orosz csapatok közhelőségeit már nem sokat várnak.

Bukarest, jan. 30.

Burdujeniből jelentik az „Adevanul“ szerk.: Ichaniából érkezett emberek jelentik, hogy cañtörtökön délután öt órakor Szucsaván keresztül rohogott egy gépkocsi négy orosz tiszttel, a kik csak egy pillanatra szálltak ki és elrendelték a postahivatal kifirítését. Az oroszok helyzete a bukovinai hegyekben veszélyben van.

Az oroszok menekülése a magyar határról.

Az oroszok fenyvesvölgyi vereségéről egyik tudósító a következőket írja, ahol több zászlóaljukat megsemmisítették és aminek következtében kénytelenek voltak az Ung és Lyuta völgyében leereszkedni orosz csapatok sietve visszavonulni.

A győzelem leginkább honvéd-tüzérség hírnevét gyarsítja. Amíg ugyanis ezekben a harcokban gyakorlágunknak kevés szerep jutott, addig tüzérségünk éjjel-nappal munkában voltak. Az ő tüzelésük és egy gépfegyverosztagunk munkája alatt semmisült meg három orosz zászlóalj. Míg az orosz köztözhelyekre százával hurcolták a sebesülteket és százával borították a völgyet a halottak, addig csodálatosképpen a miénk körül összesen nyolc ember sebesült meg. Oly nagy pánik tört ki az oroszok sorában, hogy több századuk a visszavonulás irányát is elvesztette és egyenesen oldalvédőnek szaladt, hol természetesen azonnal lefegyverezték.

Már a vereséget megelőzően kezdődött az oroszok debaklaja

Csonteleánál. A menekülésük itt oly fejvesztett volt, hogy a parancsnokság nem gondolhatott a fegyverek, muníciók, ágyúk, élelem, ruházat és a tén megmentésére. Ott hagyták mindazukat, ágyúkat, löszerkészleteket, azokereket és úgy rohantak Fenyvesvölgyig.

A fenyvesvölgyi szűrtületben kifejtett ellentámasz már csak fedezése volt törzsek visszavonulásának. Tüzérségük köztözte őket állásaikból.

Uzoknál az oroszok hágyó védősére és az 1028 méter magaságú Opolonek hegyszéi visó ellentámaszra már csak három ezred orosz maradt abból az elleneséges csapatból, melyet az orosz hadvezetés Uagymegyébe, az Ung és Lyuta völgyébe parancsolt. Ugyanakkor a Beregbi tőriént nyomás folytán az ungvölgyi veresége következtében a vezérszállás-voióci vonalról is kénytelen volt visszahúzódni. Itt is csak utóvédok hagyván a Latorca völgyében. Ennek az utóvédoknak egy részét szárazságnak bekerítették és elfoglalták a több löszeres kocsi és tréningocsi is zaskmányul ejtették.

Mit ér a szerb trónörökös ígérete?

Szófia, jan. 30.

A „Rjeca“ című lap egyik munkatársának elkálma volt Nibam Pasics miniszterelnökkel beszélgetni a macedón kérdésekben. Pasics kijelentette, hogy csak komédia volna, ha beváltanák Sándor trónörökös ígéretét és pebióctum nélkül próbálnák megoldani Macedónia alkotmányának problémáját. Macedónia népének azért nem adhat jogot a szubszina képviselői választására, mert akkor a Macedóniában nagy számban élő mohamedánok, görögök és örmények törvényeket hoznának nemcsak Macedónia, de Szerbia részére is.

Agyonlőtt bolgár pap

Szófia, jan. 30.

Lepjelentés szerint a szerb hatóságok agyonlőtték a kocsnai bolgár papot, akit azzal vádoltak meg, hogy bolgár hadkötelések szökését elősegítette.

Macedóniában a gyerekeket is besorozták

Szófia, jan. 30.

Az „Echo de Bulgarie“ közlése szerint Macedóniában egy idő óta már a 14 és 15 éves fiukat is besoroznak. Ezeknek a fiatal em-

bereknek egyik csoportja, amelyet erőszakkal akartak besorozni a szerb hadseregbe, Sztramicba szöktött.

A szerb orvoshiány.

Zárlék, jan. 30.

Szerbia a nagy orvoshiányát Srájbán akarják segíteni. Eddig azonban mindössze egy svájci orvos jelentkezett.

Hadbavonuló B) népfölkelők figyelmébe!

A Hazai Biztosító Társaságnál a most bevonulandó hadkötelesek oly életbiztosítást köhetnek, melynek értelmében az esetelt kockák hozzájárulói, csakoly díj ellenében az egész biztosítási tőkét hiány nélkül megkapják. Érdeklődőknek szivesen nyújt felvilágosítást naponta a délelőtti órákban.
Munkácsi Mihály titkár
Kosztuth-utca 10. szám.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 31. Vasárnap Róm. kath. C. Hetv. v. Protestáns Hetv. v. Görög-Orosz jan. 18. D. Hetv. vas. Nap kel 7 óra 31 percek, nyugszik 4 óra 55 percek.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás mellett változókérvny idő várható, még sok helyütt havazással. Sürgönyprognozis: Hideg, változókérvny, sok helyütt csapadék. Dáni hőmérséklet: 26 C.

— Az örökös hatósági szabályozása. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét a vámörök malomok buza és rozsa örökösének szabályozásáról. A rendelet így hangzik: Aki búzát vagy rozsaot oly malomba visz örökös végelt, mely hízlet vagy egyéb örökösment bérlet vagy az örökös végelt behozott gabonamennyiség hányadát elzárólag az örökösöt ítélnék házi szükségletére állít elő és hízlet vagy egyéb örökösment eladásiára vagy a behozott gabonamennyiség való kicserélés céljára (csuvarozás) egyáltalában nem örökös (vámörök malom), köteles az örökösítésre vitt búzát vagy rozsaot felül egyidejűleg legalább ugyanannyi árpát vagy tengerit, vagy e kétféle gabonamennyiségűt örökösment magával hozni. Ehhez képest az örökösöt vámörök malomvállalatok ezentúl a felektől búzát vagy rozsaot csak egy vállalkozhatnak el, ha a fel egyidejűleg az előbbi bekezdésnek megfelelő mennyiségű árpát vagy tengerit hoz magával. A vámörök malomvállalat az ilyen módon örökösítésre hozott búzából és rozsból a fel részére ennek hányadához képest a korpán felül legfeljebb 15 százalékos buza- vagy rozsaliszlet kivonhat, a többi buza- és rozsaliszlet keverés nélkül, de csak egyidejűleg örökösítésre hozott árpából vagy tengeriből nyert liszttel együtt szolgáltatathatja át az örökösöt ítélnék. A jelen rendelet rendelkezéssel megfelelően azokra az örökösökre is irányadók, amelyek az örökösöt vámörök malomvállalat tulajdonosa vagy birtokosa, akár bármely olyan harmadik személy,

akinek a tulajdonos vagy a birtokos a malomot örökös végelt átengedte, saját házi szükségletének céljára végzi. Az örökösöt ítélnék, valamint a vámörök malomvállalat tulajdonosa vagy birtokosa vagy használója, aki a rendelet rendelkezései megszegi, kihágást követ el és az 1914. L. tc. 9. §-a értelmében két hónapig terjedő elzárással és határozat koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

— Krakóba lehet csomagot küldeni. A hivatalos lap mai száma közli a post- és távirde-rezérigazgatóság közleményét, a mely szerint Krakóba és Ausztria egyéb helyeire szálló feltételek mellett ismét küldhetők csomagok.

— A társadalmi egyesület február 13-án tartja rendes közgyűlést.

— Iskolai értesítés. Az Állami iskola igazgatósága értesíti azon szülőket, kiknek gyermekei, mint Szegedi utcai áll. iskolai tanulók az utóbbi időben belvárosi ref. nagyskolába, tovább a Tolski és Német-féle Hald utcai ref. iskolába jártak, hogy ezen tanulóknak az iskolájuk járvány miatt 6 hélig zárva van. A tanítás folyó évi március hó 11-én a rendes időben kezdődik.

— Háborús délután. Az a szép eredmény, melyet a múltkor rendezett háborús est alkalmából elérték, biztatásul szolgál a rendező bizottságnak arra, hogy Makó város nemcsak gondolkodó közönsége kész mindekor meghozni áldozatát hőseink özvegyei és árvái javára, ezért az egyébként nagy műveltséget nyújtó szórakozást a legnemesebb jótékony cél szolgálata érdekében többór meg fogja ismételni. A rendező bizottság e hó 31-én délután félhatkor rendez a háborús délutánt a Kaszleóban és pedig a következő sokat ígérő műsorral: **Abrahányi Emil Erős hit. Szavaija Dömök Böske, 2. Gyal Ferenc Magyar Reprodia. Zongorán előadja Udvardy Marika. 3. Egyéniség és háború. Szabad előadás. Tartja Tarsay Ivor. 4. Petőfi Almodiam szép, gyönyörű. Előadja Farkas Erzsébet 5. Szépművészet Háborús parabolák. Felolvasás. 6. Babits Fiala katoná. Juhász Gyula Uj énekek a végekről (I-III) Móra Ferenc Újszóló kaza. Szép Erőf Imádság. Költőmunkák. E. Ö. adja Gerő Hermina. 7. Szép Erőf - Nador Mihály A trombita. G. Zele - Mozart Das W. f. c. en. Cserubai - Richter Ave Mária. E. Zele L. rántné Molnár Janka. Zongorán kíséri Goltner Lajos. Hegedűn D. Hubert Mihály. Belpöjegy 1. sz. rons. Tannójege 50 fillér. Felvilágosítások közönséget fogadtatnak.**

— Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát, konyakot, likört, csokoládét, cacest! Az adományokat köszönettel fogadják a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi ministerium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV. váci-utca 38.

— Milli a tenger lánya a címe annak a rendezett érdekes műsorának, mely ma, vasárnap délután 4 és este 8 órák kerül vászonra az Urániumban. A háborús filmek következik szebbnél szebb felvételben, majd pedig ezt követik a jobbnál jobb mulató képek.

Levelék Przemyslből

Örömhírek az ifthonmaradottak részére.

Az ellenség által körülvett Przemysl várából naponta több és több levelezőlap kerül birtokunkba.

Repülőgépek segítségével lejutott levelezőlapok közül az alábbiakat közöljük:

Gara Antal őrmester a következő levelet írtézi Makón, Bercsényi utca 13. szám alatt lakó szüleihez:

Kedves szüleim és testvéreim! Károly sógorral tegnap beszéltem, hála a jó Istennek, ő is meg én is egészségesek vagyunk, mi magunknak is viszont hívatok. Most többet írnék módomban nem áll, ha lehet, majd többet fogok írni. Ujság semmi. Kedves szüleim, mellettem lakik Vigh Sámuel Václav utca 19. szám alatt, kinek Sámuel nevű fia velem van, értesítsék arról, hogy fiuk egészséges és nincs semmi baja. Üdvözléi szüleit és testvéreit.

Ujancsák értesíték Kiszomboron Kohajda Lajosné 571. szám alatt lakost arról, hogy férje, ki szintén velem van, egészséges, nincs semmi baja. Üdvözléi és csókollja kedves feleségét és rokonait. Ha lehet, ő is fog írni. Gara Antal őrmester.

Kidár Sándor levelezőlapján tudatja Almási János, Kerkapoly utca 19. szám alatt szüleihez, hogy él és nincs semmi baja.

Dávid István értesíti Szemes János Rákóczy utca 22. szám alatt lakost, hogy egészséges.

Balázs István ugyanezt írja Sákai Julianeának Rósa utca 17. szám alatt Kelemen városrészben.

Szalma József egészségéről értesíti Földesán Halom utca 489. szám alatt lakó Szalma Józsefnek nevű özvegy édesanyját.

Kovács György így ír feleségének:

Kedves feleségem! Értesítek, hogy élek a eléggé jól vagyok. Családommal együtt ezer ezer csókollak, hű férjed György.

Az alábbiakat értesít, hogy szeretteik élnek és jól vannak:

Dávid Gáborné Makó. Kural Ferencné Páspöktele. Almási Jánosné Makó, Pácsi utca 158.

Biró Józsefné Makó, Dáni tanya Kruzsolt Istvánné Páspöktele.

Szöll Istváné Makó, Kári u. 13.

Falberbauer Jánoshoz érkezett levelezőlapon Abraham Andrást tudatja Kiskundorozsma, Rákóczy utca 60. sz. a. lakó feleségével, hogy nincs semmi baja.

Hasonló értesítést küld Horváth Imre Szentese, Nagyörvény utca 14. szám alatt lakó feleségének, valamint:

Bartner Ferenc ugyancsak Szentesen, Kiszörgő utca 3. sz. a. lakó feleségét hasonló értesíti.

Buzás Sándor Váasrhelyen értesíti Fűda-utca 5. sz. a. lakó nejét jó egészségi állapotáról.

Biró Ferencné levelezőlapján Czifjék Sándor értesíti Makón, Kenyirvő Kenderföldön lakó hozzátartozóit, valamint:

Sirokmán József Makó Fajdelem-utca 6. szám alatt lakó hozzátartozóit jó egészségi állapotáról.

Molnár Sándorné levelező lapján Földesák:

Legyetek szivesek okvetlenül levelező lapon értesíteni Nacs Mihályt, Makó Kálvária-utca 26. Szabó Antalnét Zöldfa-utca 50., Lajos Jánosné Malom-utca 6., Bozsogi Istvánnét Makó Munkásházák között. Férjeik egészségének.

ORVOSOK

Igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a Stenyóvel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gerjesztő és kellemes oukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

A bestiális oroszok.

Halálra kintott polgárok.

Sok heti hányatás után, ma érkezett Máramaroszigetre Marfievicz Iván galíciai gazdálkodó, aki akkor is szülőfalujában, a galíciai Dohguliban maradt, amikor az oroszok ezt a községet is elfoglalták. Marfievicz egy Budapesten is jól ismert huszáraleaderes telt figyelmessé, aki egyik legkiválóbb katonai szakirónk és az orosz japán háború idején hadseregünk képviselőjeként az orosz főhadiszálláson tartózkodott. Az oroszok elől elmenekült lengyel birtokos borsalmes részleteket mondott el az orosz csapatok vérfagyasztó kegyetlenkedéseiről. Nincs nép, amely e részletek hallatára utálatlalt ne forduljon el a cári hordától, amely védtelen agastyánokat, ártatlan gyermekeket koncolt fel olyan kegyetlenséggel, amint még a spanyol inkvizíció sem termelt. Minden színész nélkül, ugy, ahogy Marfievicz — egyébiránt katolikus ember — nekem elmondotta, közlöm az oroszok bünlajstromát:

— A saját szememmel láttam, — kezdte Marfievicz, — amit az oroszok december 8-án, Dohgule elfoglalása után, agyonlőttek Káhan Abrahamot. A szegény öregembernek büne az volt, hogy — zsidó volt. Még ugyanaznap a részeg orosz katonák guzba kötéve, puskatással ütve, a falu halárába hurcolták ki Póli Osiást, egy ottrekedti zsidó kereskedőt s ott két összenőtt menyőfára kifeszítették. Az oroszok a keresztrefeszítést vigyorogva nézték végig s amikor a szerencsétlen ember elvesztette eszméletét, a tiszt, aki egész jelenetet rendezte, őrséget rendelt ki a keresztrefeszített ember mellé. Három napig éjjel nappal ott állott az őrség, amíg a harmadik nap éjjelen azt nem jelentették, hogy Póli Osiás kisenvedett.

— Tovább már nem tudtam nézni a borsalmes kegyetlenkedéseket, hiszen a kancsukázás, megbotoztatás már fel sem tűnt s egy éjszaka, kijátszva a részeg öröket, elszöktem Dohguléből. Futárom közben találkoztam Dobrocziuk Jelina asszonnyal, aki a galíciai Dichtenitzből menekült. Tőle tudtam meg, hogy az

oroszok december 23-án Dichtenitzben a súlyos betegen fekvő Stern Livschét kihurcolták ágyából s az öregasszonyt agyonlőtték, házát és az összes melléképületeket felgyújtották. Ezt a tettüket azzal mentgették, hogy az asszony, aki már hónapok óta fel sem kelt ágyából, két pokrócot, amivel a tehenet takarta, eldugott előlük. A tehenet természetesen elhurcolták magukkal.

Dichtenitzben negyvenkét házat felgyújtottak. Egyetlen zsidó háza sem maradt épen, mind földig égett. Legett a zsinagóga, a népiskola, a község háza, a fogház, a bíró háza, a katolikus paraszok háza és jaj volt annak, aki holmiját menteni próbálta. Éjnek idején az oroszok az égő házakból mezítlán kikergették a lakókat. Akin egy szál ing is volt, azt is letépték róla. Senki semmit nem vihetett magával. A halál fia volt az, aki karácsony éjszakáján, a dermesztő hidegben, mezítlán tagjaira ruhát akart borítani. Reicher- mann Mojsét az oroszok agyonlőtték, mert megkísérelte, hogy megmentsen valamit.

Összesen csak negyvenöt menekült tudott kikerülni az égő nagyközségből. A szerencsétlenek csaknem megfagyott tagokkal érkeztek Seletinbe, ahol négy nap óta először kaptak enni. Katonáink adtak nekik meleg ételt, a tábortáborosok pedig annyi pénzt gyűjtöttek össze maguk között, hogy a földönfutók néhány napig élemezheték magukat.

Felsorolni a rengeteg brutálitást, amit az oroszok elkövettek, nem is lehet. Nem kimélték sem zsidót, sem keresztényt. En az egyik katonai parancsnokágunknak jelenttem is ezeket a kegyetlenkedéseket, amit jegyzőkönyvbe vettek. Katonák könnyeztek, amikor látták a csontig lesoványodott menekülteket és hallották az oroszok gazteit. Mindennapos dolog volt, hogy megcsontítottak ártatlan polgárokat.

Tanuk és jegyzőkönyvek bizonyítják Marfievic Iván vallomását. Ököibe szorult az ember keze e nyomorult emberek kegyetlenkedései hallatára és ezek után merészli hirdetni a véres, gyilkoskezű cárt, hogy az ő népe a kultúrát hinni el és művelt hadviselő fél módjára harcol.

Egy vadonat új Singer varrógép jutányos áron eladó Nagy György Istvánánál Aradi-u. 2245 sz.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

?

Mill, a tenger lánya
Dráma 4 felvonásban.

Tisztelettel Az igazgatóság.

Adakozzunk a Vörös Félholdnak!

A sebesült török bajtársaink gondozására Vörös Félhold Egyesület testvéri szövegeivel fordult hozzánk magyarokhoz. Nemes munkájában, melyet a Vörös Kereszt folytat, a mi segítségünket is kéri. E felhívás meleg érzést, testvéri készséget kell, hogy ébresztson a magyar társadalomban. Gondoljunk az ügyükért, éreztünk harcoló és sebesült távoli török bajtársakra és az irgalom jelképe, a Kereszt nevében adakozzunk a Félhold irgalmas cikkeire.

A rokonérzés háls szép bizonyította lesz az a magyar társadalom részéről.

Midőn a Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottságunk ezen szép szöveget Makó város közönsége előtt olvastam, nem késtem, hogy azok lelkes visszhangra fogók találni annak a közönségnek lelkében mely áldozatkészségének oly lélekteljes tanujelét adta már eddig is a nehéz időkben a hazafiul erényével példát szolgáltatott más városoknak.

Adakozzunk tehát a Vörös Félholdnak! Aki gyorsan ad, kétszer ad!

A pénzüll adományok az országos bizottság gyűjtésére hivatalommal jegyezhető.

Makó, 1915. évi január hó 21.
Dr. Galambos Ignác polgármester.

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebesült kórházak részére a következők adományoztak.

A „Vörös Félhold” javára a polgármesteri hivatalnál adakoztak: Helász A. 6, Bagaméri Ilés 5, Traus Gyulász 50 koronát.

Természetben adományok:

G. Szabó Sándor 2 szál hurka, 2 kg. fokhagyma, 2 liter bab, 14 liter mák, Schwarz Mór és neje 5 áveg paradicsom, 6 áveg befőtt, 8 liter fehér bab, Borbás Imréné a III. sz. tartalékkórház beteg részére csirke húsból egy teljes ebéd, Zeiler melom rt. 1 rak tegezi daru, Toltach Adolfné 10 liter vörösbőr, Ehrenfeld cég 5 kg. cukor, 5 kg. turó, 20 áveg sós boraxsz, 30 narancs, Dégi A. talné 2 drb. szappan, 1 drb. asztala, 1 kosár burgonya, Árva József 1 drb. fűtőtű, 2 liter bab, 1 áveg befőtt, Veres Péterné 6 áveg paradicsom, özv. Singer Jakabné 10 áveg paradicsom, Kocsmár Péter 9 lej káposzta, Jód Józsefné 1 kenyér, 20 fűsz, 1 kanna tej, 1 liter tejföl, Fuzekas József 1 kosár paprika, 1 kosár rípa, Köteles Viktor 20 tojás, 4 ing, Patkós Bálint 1 oldal asztala, 1 szál kolbász, Király Lajosné 1 áveg uborka, 5 kg. rizskása, 5 kg. cukor, 300 drb. cigaretta, Markovics István 5 kg. liszt, Burunkai József 12 liter tej, Rotter Gyula 200 drb. szivar.

Nyiltér*)

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Köszönetnyilvánítás.
Mindazon jóbarátok, rokonok, ismerősök, kik te lejtéhetetlen jó térjemenek, **Hős Árpádnak** végültelességételen megjelenni szivesek voltak és ezáltal mérhetetlen fájdalomukat könnyíteni igyekeztek, fogadják ezúton én és leányom köszönetnyilvánítását.
Cs. Papp József és leánya Cs. Papp Viktória.

Sipos Sándornak 5 drb. **9 hónapos süldője** eladó. Tudakozódni lehet Váradu- utca 86. u. szám.

REGÉNY
Egy világváros rejtelméi. (798)
94. fejezet.
A nagy jötevő.

En elismerem, mondá Del-Monte, hogy a mai állami rendszer mellett ez nem is lehet másképp.

A bankok szervezete sem enged, hogy olyanoknak adjon pénzt, akiknek törvényszerű hitel képtességük nincs.

Ép azért alakították az önszervező népbankot, hogy minden jóvaló kibagzda és iparos akkor jutasson olcsó kölcsönhöz, mikor leg nagyobb szüksége van rá.

A népbank eszméje általános felszabásban részűl a lakosság legszélesebb köreiben is visszhangra talált.

Mikor a részvények jegyzése kezdődött, a teremben, ahol az előírás-ly ki volt téve, csakhamar életveszélyes tolongás keletkezett.

A szövetség tagjai derekasan működtek s ugyancsak biztatták a népet, ők maguk is üzével, százával jegyezve a részvényeket.

A polgármester száz darabot jegyzet.

A püda vonzott s a város előkelő résl szintén jegyeztek.

Példájukat csakhamar követte az arisztokrácia is.

Pár nap múlva múlva már jelentette a lapokba Del-Monte gróf, hogy a „Banca Italiana” megalakulása biztosítva van, mert a részvényitőke, mely huszmillió lírára van téve, kétszeresen túljegyez tetteit.

A bank meg is alakult. Del-Monte gróf maga tízezer darab részvényt jegyzet.

Ő lévén az egész intézmény lelke és kezdeményezője, magától értelük, hogy őt választották meg az igazgatóság elnökének és fő intézőjének.

Folyt. köv.

Egy ügyes józan kereskedő segéd, aki nem hadköteles, felvétetik IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

Egy jóforgalmu **italmérés** berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma sertés perzselésre Iritz Sámuel özv. cégnél kapható.

Keressünk megvételre használt wertheim szekrényt. Cim a kiadóba.

Egy üzlet helyiség esetleg műhelynek is kiadó Iritz Sámuel özv. cégnél.

Egy szakképzett **vincellér,** aki a konyhakertészethez is ért, felvétetik Iritz Miksnál.

Kitűnő hegyi borok literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje. Iritz Sámuel özv. cégnél Makón.

POOR ENDRE gyógyszerésznél kapható Makón **VILMA-CRÉM** gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és körvörösség és mindenféle bőrtisztálanság ellen Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjító szer. Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjító 1 korona piperszerek több kiállításos érmekkel lettek kiállítva.

Van szerencsénk t. üzletfeleinket értesíteni, hogy vámmalmunkban a vámot buza, rozs, árpa és tengeri örlésnél

8⁰/₁₀₀-ra szállítottuk le.

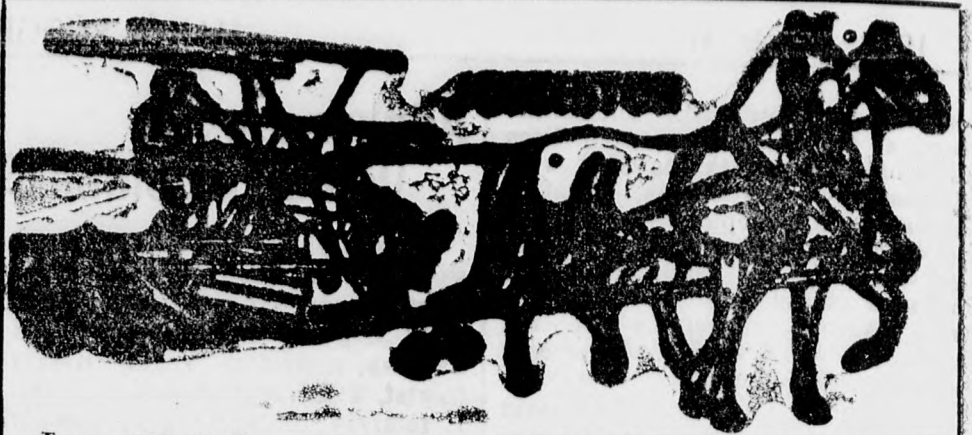
A buzánál, rozsnál és árpánál csak természetbeni vámot szedünk, ellenben tengeri darálását 1 K 20 fillér készpénz vámért teljesítjük.
Zeitler gőzmalom.

J Á K S Ó Á D Á M
műszerész- és géplakatos Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakit, kiváló szakértelemmel: Motorok, dinamók és elektró motorok, automobilon, motor-kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveragyak, varrógépek és gramafonokat. Elvállal: Házitelefonok, villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását. Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szivesen 0-0 0-0 ad felvilágosítást. 0-0 0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** — eredeti — kévekötéses aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyancsak már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültető is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötéses zsinort, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tűkőrcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányú vessző utászatu vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel!

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Teljesen ingyen

adunk mindenkinek felvilágosítást „Hőseink nagy arckép-albumá”-ra vonatkozólag, ha a nap bármely szakában felkeresi kiadóhivatalunkat. Ezen a helyen is megemlítjük, hogy a behozott fényképek már munka alatt vannak, most új gyűjtést kezdünk, hogy mindazok, akik még nem hozták be hozzátartozóik fényképét kiadóhivatalunkba, módjukban legyen azokat elhelyeztetni az arckép-albumban. Tehát mindenki, ki

egy díszkötésű albumot

akar magának, melyben férje, rokona vagy hozzátartozója arcképe van megörökítve, hozza be minél előbb azoknak fényképeit, hogy a már nem soká sajtó alól kikerülő díszes arckép-albumban látható legyen. — Ha elegendő fényképpel rendelkezünk, akkor a további gyűjtést befejezzük, fényképeit mindenki sértetlenül vissza kapja és az albumot 1 korona lefizetése után átveheti.